

# „ZESPÓŁ FORTYFIKACJI OBSZARU WAROWNEGO „ŚLĄSK”. DALSZE PERSPEKTYWY OCHRONY, OPIEKI I ZARZĄDZANIA ZABYTKAMI MILITARNYMI Z 1 POŁ. XX W.”

Posted on 24 czerwca 2022



**W ramach regionalnych obchodów Jubileuszu 60-lecia działalności Narodowego Instytutu Dziedzictwa, Pracownia Terenowa NID w Katowicach organizuje sesję konserwatorską pn. „Zespół fortyfikacji Obszaru Warownego „Śląsk” – dalsze perspektywy ochrony, opieki i zarządzania zabytkami militarnymi z 1 poł. XX w.”, która odbędzie w dniu 29 czerwca 2022 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej – Stacji Biblioteka w Rudzie Śląskiej.**

Tematyka sesji wiąże się z aktualną, ważną szczególnie w ostatnich latach problematyką waloryzacji i ochrony zabytkowych fortyfikacji z XX w., jak również z doświadczeniami zebranymi przez zespół Pracowni Terenowej w Katowicach w toku prac nad opracowaniem poświęconym ocenie wartości zabytkowych i stanu zachowania umocnień Obszaru Warownego „Śląsk” (OWŚ). Zespół fortyfikacji OWŚ, będący jednym z najważniejszych na terenie kraju przykładów systemów polskich umocnień obronnych z 1 poł. XX w., pomimo częściowego objęcia ochroną prawną i opieką, jest symptomatycznym przykładem zabytku, którego wartości zabytkowe i potencjał nie są jeszcze powszechnie zrozumiałe, zarówno w świadomości władz samorządowych, jak i ogółu społeczeństwa.

Sesja w założeniu stanowić ma okazję do szerszego zaprezentowania OWŚ jako cennego zabytkowego zespołu fortyfikacyjnego, podsumowania dotychczasowych wysiłków w zakresie jego ochrony, opieki i popularyzacji oraz dyskusji o dalszych niezbędnych działaniach na tle przygotowywanych obecnie standardów i wytycznych GKZ w zakresie ochrony fortyfikacji oraz wybranych przykładów zarządzania założeniami fortyfikacyjnymi na terenie kraju.

W programie sesji znajdą się wystąpienia poświęcone zarówno zespołowi umocnieniom OWŚ w kontekście oceny stanu zachowania, waloryzacji, wytycznych konserwatorskich, działań w zakresie ochrony prawnej, popularyzacji oraz opieki sprawowanej przez organizacje pozarządowe i samorząd, jak i prezentacje standardów i wytycznych GKZ w zakresie ochrony fortyfikacji z XX i XIX w. oraz dobrych praktyk w zarządzaniu zespołami fortyfikacyjnymi.

dr hab. **Katarzyna Zalasńska**  
Dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa  
oraz  
**Agnieszka Olczyk**  
Kierownik Pracowni Terenowej w Katowicach  
zapraszają na sesję konserwatorską  
**Zespół fortyfikacji Obszaru Warownego „Śląsk”.  
Dalsze perspektywy ochrony, opieki i zarządzania  
zabytkami militarnymi z pierwszej połowy XX wieku**  
**29 czerwca 2022 r., godz. 11.00,**  
Biblioteka Publiczna w Rudzie Śląskiej



## Obchody Jubileuszu 60 lat misji Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Pracowni Terenowej w Katowicach

**29 czerwca 2022 r.**

Sesja konserwatorska

**Zespół fortyfikacji Obszaru Warownego „Śląsk”.**

**Dalsze perspektywy ochrony, opieki i zarządzania  
zabytkami militarnymi z pierwszej połowy XX wieku**

Miejska Biblioteka Publiczna w Rudzie Śląskiej, ul. Dworcowa 33

**12 lipca 2022 r.**

Wystawa

**„Przyszłym pokoleniom.**

**60 lat misji**

**Narodowego Instytutu Dziedzictwa**

Muzeum Śląskie, Katowice, ul. Dobrowolskiego 1

**11.00** **Otwarcie sesji**

dr hab. **Monika Bogdanowska**,  
Zastępca Dyrektora Narodowego Instytutu Dziedzictwa  
**Krzysztof Gałuszka**,  
Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rudzie Śląskiej

**11.20**

Założenia do standardów i wytycznych Generalnego  
Konserwatora Zabytków w zakresie ochrony fortyfikacji  
dr **Katarzyna Pałubka**, Dyrektor Departamentu Ochrony  
Zabytków w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego

**11.40**

Zarys dziejów, ocena stanu zachowania i ocena wartości  
zabytkowych zespołu fortyfikacji Obszaru Warownego „Śląsk”  
**Agnieszka Olczyk**, dr **Ewa Waryś**,  
Pracownia Terenowa NID w Katowicach

**12.00**

Zespół schronów Obszaru Warownego „Śląsk”  
w działaniach konserwatorskich  
**Łukasz Konarzewski**,  
Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków

**12.20**

Działania samorządu w obszarze opieki i popularyzacji obiektów  
OWŚ na terenie Rudy Śląskiej  
dr **Łukasz Urbańczyk**, Miejski Konserwator Zabytków w Rudzie  
Śląskiej, prezes Górnos Śląskiego Oddziału Stowarzyszenia  
Konserwatorów Zabytków

**12.40** **Przerwa kawowa**

**13.10**

Sukcesy i problemy związane z rewitalizacją obiektów  
fortyfikacyjnych na przykładzie działalności stowarzyszenia  
Pro Fortalicium  
**Dariusz Pietrucha**, prezes Zarządu Stowarzyszenia  
Na Rzecz Zabytków Fortyfikacji „Pro Fortalicium”

**13.30**

Fortyfikacja nowożytna i najnowsza w standardach ochrony  
i rewaloryzacji. Systematyka, specyfika, praktyka, prawodawstwo  
dr **Krzysztof Wielgus**, Politechnika Krakowska

**13.50**

Zarządzanie zespołem zabytkowym Twierdzy Przemysł  
– Pomnikiem Historii Rzeczypospolitej Polskiej  
**Karolina Marciniak**,  
Związek Gmin Fortecznych Twierdzy Przemysł

**14.10** **Dyskusja**

**14.45** **Zamknięcie sesji**

**13.00** **Otwarcie wystawy.**

Plac przed wejściem do Muzeum Śląskiego,  
ul. Dobrowolskiego 1 w Katowicach

**13.45** **Poczęstunek**

Muzeum Śląskie, Foyer -4

**14.15** **Konferencja:**

Prezentacja działań Pracowni Terenowej  
NID w Katowicach  
Muzeum Śląskie, Auditorium, Poziom -4

Konferencję poprowadzi zespół Pracowni  
Terenowej w Katowicach:

**Agnieszka Olczyk**, kierownik,  
**Dorota Bajowska**, główny specjalista,  
dr **Ewa Waryś**, starszy specjalista,  
**Agata Mucha**, starszy specjalista, koordynator  
ds. Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego  
i Europejskich Dni Dziedzictwa w woj. śląskim



Ministerstwo  
Kultury  
i Dziedzictwa  
Narodowego



Narodowy  
Instytut  
Dziedzictwa

60  
LAT MISJI



**Pracownia Terenowa  
Narodowego Instytutu Dziedzictwa  
w Katowicach**

ul. Mickiewicza 29  
(wieża A, p. 17.20-22)  
40-085 Katowice

e-mail: [katowice@nid.pl](mailto:katowice@nid.pl)

[www.nid.pl](http://www.nid.pl)